

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/68/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8511201640
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8511201640.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovéj a sudkýň JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Jany Burešovej v spore žalobkyne W. Z., R.. X.X.XXXX, T. D. K. R. N. XXX, zastúpenej advokátkou JUDr. Martou Konkoľovou, so sídlom Jarmočná 79, Stará Ľubovňa, proti žalovaným: 1. S. J., R.. XX.X.XXXX, T. D. K. R. N. - J. XXX, zastúpený advokátkou JUDr. Vierou Komanovou, so sídlom ul. 17. Novembra 31, Stará Ľubovňa, 2. K. A., R.. XX.X.XXXX, T. D. K. R. N., N. XXX, zastúpená S. J., R.. XX.X.XXXX, D. K.Í. R. N. - J. XXX, o určenie vlastníckeho práva, takto o odvolaní žalobkyne, ako aj žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 5C/46/2011-667 zo dňa 6.2.2018

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok, okrem výroku III., ktorým súd prvej inštancie nepriznal žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade nárok na náhradu trov konania.

Mení rozsudok vo výroku III., ktorým súd prvej inštancie nepriznal žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade nárok na náhradu trov konania tak, že priznáva žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade voči žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Priznáva žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Súd žalobu zamietá.
II. Súd ruší predbežné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 5C/180/2008-183 zo dňa 19.11.2009 v spojení s opravným uznesením č.k. 5C/180/2008-258 zo dňa 15.6.2010.
III. Žalovanému v 1/ rade a žalovanej v 2/ rade sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.
IV. Štát má proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že ich výšku určí súd samostatným uznesením po právoplatnosti veci samej.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že o žalobe žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že je vlastníčkou parcely KN-C XXX/X - zastavané plochy a nádvoria, o výmere 55 m² v k. ú. K. nad N. tak, ako je zakreslená v geometrickom pláne č. XX/XXXX z 1.6.2012, rozhodol pôvodne rozsudkom č.k. 5C/46/2011-484 z 8.9.2015, ktorý bol uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/29/2016-551 z 26.4.2016 zrušený a vec bola súdu vrátená na ďalšie konanie. Z dôkazov vykonaných v priebehu celého konania súd zistil, že sporný pozemok, novovytvorená parcela KN-C XXX/X bol vytvorený geometrickým

plánom č. XX/XXXX odčlenením z parcely KN-C XXX/X, evidovanej na LV XXX k. ú. K. nad N.. Zo znaleckého posudku znalca X.. S. D. č. XX/XXXX, ako aj jeho výsluchu mal súd za preukázané, že sporný pozemok - parcela registra C KN č. XXX/X o výmere 55 m2 nie je vytvorený z mpč. XXX zapísanej v pozemnoknižnej vložke zápisnica č. XX bývalého katastrálneho územia K. nad N. - J., ale táto parcela je vytvorená z nepatrnej časti pozemkovoknižnej parcely mpč. XXX a z časti neknihovaného pozemku. Podľa výpisu z Listu vlastníctva (ďalej len LV) č XXX k. ú. K. nad N. sú ako vlastníci vedení žalovaní - žalovaný v 1. rade S. J. v podiele 5/12 na základe osvedčenia o dedičstve 1D/114/2014 (právoplatné dňa 17.3.2015) a uznesenia o dedičstve 1D/375/2009 (právoplatné dňa 5.3.2010) a žalovaná v 2. rade K. A., rod. J., nar. XX.X.XXXX, v podiele 1/12 na základe osvedčenia o dedičstve 1D/114/2014 (právoplatné dňa 17.3.2015) ako právni nástupcovia po nebohom S. J. staršom a O. J.. Sporným nebolo, že parcela, ktorá je predmetom sporu, slúžila aj počas súdneho konania ako prístupová cesta k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobkyne, čo potvrdili vypočutí svedkovia, bývalý, ako aj súčasný starosta obce, ako aj ďalší svedkovia znalí pomerov. Sporným taktiež nebolo, že parcelu na prístupovú cestu upravil otec žalobkyne skopaním a spevnením brehu v roku 1955, pred začiatkom výstavby rodinného domu, po dohode s ďalšími osobami, ktoré si v danej lokalite chceli stavať rodinné domy a takýmto spôsobom taktiež upravili prístup.

Podľa darovacej zmluvy spísanej formou notárskej zápisnice N XX/XX NZ XX/ XX. dňa 5.6.1995, ktorej vklad bol povolený v katastri nehnuteľnosti pod V 341/95 rodičia žalobkyne K. U. a K. U. darovali žalobkyňu nehnuteľnosti uvedené v tejto darovacej zmluve - rodinný dom s maštaľou, stodolou, skladom a vonkajšou úpravou a tiež otec K. U. jej daroval nehnuteľnosti zapísané v záp. XX - mpč. XXX na LV XX - podiel pod A X v 2/8, v záp. XX - mpč. XXX a XXX na LV XX pod O X/X, X/a v celosti k. ú. K. nad N.. Na základe notárskeho osvedčenia N XX/XX a N XXX/XX spísaného u notára S.. X. F., zapísaného v katastri nehnuteľnosti pod Z XXXX/XX, žalobkyňa ako navrhovateľka osvedčila, že je vlastníčkou nehnuteľností k. ú. K. nad N. - parcely č. XXX, XXX, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X XXX na základe darovania od svojho právneho predchodcu. Technickým podkladom k osvedčeniu bol GP č. XXX XXX XXX-XXX-XXX-XX, vyhotovený Geodéziou, a.s., Prešov, pobočka Stará Ľubovňa. Predmetom osvedčenia nebola sporná parcela XXX/X.

Na LV XXX k. ú. K. nad N. je žalobkyňa vedená ako vlastníčka parciel registra KN C číslo - XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX a rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na parcele č. XXX.

Rodinný dom žalobkyne súp. č. XXX je postavený na parcele KN C XXX LV č. XXX. Rodinný dom J. súp. č. XXX a rodinný dom svedkyne V. A., tety žalovaných, je postavený ako dvojdom so samostatnými vchodmi. Rodinný dom súp. č. XXX je postavený na parcele KN C XXX a vstup k nemu je z parcely KN C XXX/X, tento postavil S. J. (otec žalovaných) s manželkou. Rodinný dom V. A. (súp. č. XXX) je postavený na parcele KN C XXX a prístup k nemu je cez parcelu KN C XXX/X. Túto parcelu okrem V. A. užíval aj S. J. (otec žalovaných) a v súčasnej dobe ju užíva aj žalovaný v 1. rade ako prístupovú cestu k svojmu rodinnému domu. Prístup k rodinnému domu J. v minulosti nebol a ani v súčasnej dobe nie je cez parcelu KN C XXX/X, ale z opačnej strany, okolo rodinného domu A.. Čiastočne je možný prístup k rodinnému domu žalovaných pešo cez schody (postavené do kopca a vybudované odporcom v roku 1991) cez zvyšok parcely KN C XXX/X zakreslenej v GP XX/XXXX (nachádzajúcej sa medzi sporným pozemkom a garážou).

Súd prvej inštancie, citujúc čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.1951 do 1.3.1964 - § 114 bod 3, § 111 ods. 1, § 114 ods. 3, § 115, ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.1992 - § 129 ods. 1, 2, § 130 ods. 1, § 132 ods. 1, 2, § 134 ods. 1, 2, 3, § 865 ods. 3, dospel k záveru o tom, že žalobu je potrebné zamietnuť. Uviedol, že pokiaľ sa žalobkyňa domáhala určenia vlastníctva k spornej nehnuteľnosti na základe vydržania, len tá skutočnosť, že nerušene a dobromyseľne dlhé roky užívala spolu s jej právnym predchodcom (otcom) danú nehnuteľnosť, nie je relevantnou. Uviedol, že pri nadobudnutí vlastníctva veci nepostačuje, že držiteľovi uplynula zákonom stanovená doba držby a že predmet vydržania je spôsobilý na vydržanie. Dôležitým predpokladom je aj skutočnosť, že držba je oprávnená. Pokiaľ žalobkyňa zotrvala na tvrdení, že úkonom, na základe ktorého začala užívať predmet sporu, resp. vstúpila do oprávnenej držby, je darovacia zmluva z 5.6.1995, z jej obsahu však vyplýva, že predmetom prevodu sú, okrem iného, spoluvlastnícke podiely, na ktorých domová nehnuteľnosť stojí, zapísaných v zápisnici č. XXX, mpč. XXX a XXX na mene darcu. Ak bolo znaleckým dokazovaním zistené, že predmet sporu vznikol z prevažnej časti z neknihovaného pozemku, na tomto neknihovanom pozemku neboli právni predchodcovia žalobkyne, rodičia, resp. jej otec, nikdy vedení ako vlastníci. Ak predmet sporu nevlastnili, nemohli ho žalobkyňu darovať, pretože nikto nemôže previesť viac práv, ako skutočne má. Súd taktiež uviedol, že ak by aj pripustil, že darovanie sa uskutočnilo neformálnou darovacou zmluvou, k darovaniu došlo v roku 1995, t.j. za účinnosti súčasného Občianskeho zákonníka, podľa ktorého

zmluvy o prevode nehnuteľností musia mať písomnú formu, inak sú absolútne neplatné. Pokiaľ by aj existoval právny úkon - titul (faktický alebo domnelý), na základe ktorého právny predchodca žalobkyne (otec alebo obaja rodičia) vstúpil do držby neknihovanej parcely, potom by aj tak súd žalobe nemohol vyhovieť, pretože pokiaľ otec žalobkyne zomrel, mohlo byť len žiadané, aby súd rozhodol, že sporná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po právnom predchodcovi žalobkyne, nakoľko nie je možné obchádzať zákonný postup v prejednaní dedičstva. Táto argumentácia sa podľa súdu prvej inštancie vzťahuje aj na skutkové tvrdenia žalobkyne, v zmysle ktorých predmet sporu bol jej právnym predchodcom spracovaný. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že v období rokov 1995 až 2008 už vlastnila parcelu XXX/X, z ktorej si právny predchodca žalovaného bez jej vedomia a súhlasu osvedčením odčlenil do parcely XXX/X (z ktorej bola vytvorená parcela tvoriaca predmet sporu) celkovo 31 m², teda, že žalobkyňa už v období rokov 1995 až 2008 vlastnila časť predmetu sporu, uviedol, že toto tvrdenie nezodpovedá skutočnosti. Z identifikácie vykonanej Okresným úradom Stará Ľubovňa, katastrálny odbor, tvrdenie žalobkyne nevyplýva, práve naopak, podľa tejto identifikácie parcela XXX/X zodpovedá parcele č. XXX (parcela vo vlastníctve žalobkyne). K otázke dobromyseľnosti súd prvej inštancie taktiež uviedol, že predmet sporu slúžil a slúži ako prístupová cesta, z čoho vyplýva, že tak žalobkyňa, ako aj jej právni predchodcovia nemohli užívať predmet sporu v dobrej viere, že im vlastnícky patrí, že ním môžu disponovať, nakladať, pretože predmet sporu slúžil ako prístupová cesta nielen žalobkyňi, jej právnym predchodcom a ich príbuzným, ale aj ostatným osobám. Súd prvej inštancie, majúc za to, že žalobkyňa nepreukázala tvrdenia, že je vlastníčkou spornej parcely, žalobu zamietol.

Predbežné opatrenie nariadené uznesením č.k. 5C/180/2008-183 z 19.11.2009 v spojení s opravným uznesením č.k. 5C/180/2008-258 z 15.6.2010, ktorým bolo žalovanému v 1. rade zakázané odstavovať a garážovať osobné a nákladné motorové vozidlá na pozemku KN-C parcela č. XXX/X o výmere 86 m² - zastavané plochy a nádvoria na LV XXX k.ú. K. nad N. zrušil s odkazom na § 335 ods. 1 CSP, pretože žaloba bola zamietnutá.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 257 CSP. Mal za to, že v danom prípade existujú okolnosti odôvodňujúce aplikáciu § 257 CSP. Keďže žalobkyňa a jej právni predchodcovia predmet sporu nerušene dlhé roky užívali ako prístup k svojim nehnuteľnostiam, táto skutočnosť mohla u žalobkyne vyvolať dôvodnosť podania žaloby, aj keď samotný výsledok konania je opačný. Navyiac sporný pozemok bol vytvorený z neknihovaného majetku, ktorého v minulosti do roku 2008 neboli vlastníkmi strany sporu, ani ich právni predchodcovia, hoci sa možno subjektívne domnievali, že im patrí, teda ani na strane žalovaných neboli splnené všetky podmienky nevyhnutné pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním. Sporný pozemok sa nachádza v zastavanom území V. K. nad N., a keďže predmet sporu pozostáva z neknihovaného majetku, tento v zmysle § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. dňom účinnosti zákona, t.j. od 1.9.1995, mal prejsť do vlastníctva V. K. nad N..

Výrok o trovách štátu odôvodnil zásadou úspechu v spore, keďže žalobkyňa bola v spore neúspešná, je preto povinná nahradiť štátu trovy, ktoré znášal v celom rozsahu, t.j. 100 %.

2. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa, majúc za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, resp. vec nesprávne právne posúdil a došlo aj k nesprávnemu procesnému postupu. Nesprávnosť procesného postupu má vyplývať z toho, že súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neuviedol svoje predbežné právne posúdenie vecí, aj napriek tomu, že táto povinnosť mu vyplýva z § 181 ods. 2 CSP. Pokiaľ súd uviedol, že samotná nerušená dobromyseľná držba danej nehnuteľnosti nie je dostatočnou podmienkou, aby došlo k vydržaniu, má za to, že v danom prípade nejde len o držbu samotnú, ale o držbu oprávnenú, ktorú odvodzuje od darovacej zmluvy z 5.6.1995. Nie je možné súhlasiť s právnym názorom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa musí preukázať platný právny dôvod nadobudnutia vlastníctva. V prípade nutnosti preukázania platného právneho titulu by bola právna úprava vydržania zakotvená v § 134 Občianskeho zákonníka bezpredmetná, vzhľadom na skutočnosť, že by dochádzalo k nadobudnutiu vlastníckeho práva právoplatným titulom, resp. na jeho základe, a nie až prostredníctvom vydržania. Oprávnená držba sa teda nemusí nutne opierať o existujúci právny dôvod, postačí, že je tu domnelý právny dôvod. Takýto domnelý právny dôvod má žalobkyňa, keď jej rodičia darovali celý majetok s príslušenstvom, aj s prístupom do obydľia. V zmluve navyše bola explicitne uvedená mpč. XXX., v tomto smere je potrebné zdôrazniť, že skutočnosť, z akých mpč. je tvorená parcela KN-C XXX/X, vyplynulo až zo znaleckého posudku. Ak teda právni predchodcovia žalobkyne darovali žalobkyňi mpč. XXX tak, ako ju užívali, resp. spolu s parc. KN-C č. XXX/X o výmere 55 m², a teda tak, ako zhotovili cestu, žalobkyňa sa objektívne, nemajúc znalosti a ani podklady na to, aby mohla uvedené skutočnosti overiť, oprávnené domnievala, že je vlastníčkou aj spornej nehnuteľnosti. Domnelým titulom je teda právna skutočnosť, ktorá mala za následok nadobudnutie vlastníckeho práva ku skutočne nadobudnutému

pozemku, prístupová cesta bola užívaná ako príslušenstvo rodinného domu, ktorý bol taktiež predmetom prevodu a tak, ako tieto nehnuteľnosti právni predchodcovia žalobkyne užívali, tak ich aj žalobkyňa previedli. V danej súvislosti je podľa žalobkyne nutné zohľadniť aj fakt, že parcela KN-C XXX/X je z časti tvorená z mpč. XXX a z časti z neknihovaného majetku, ktorý by v zmysle § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. mal prejsť ku dňu 1.9.1995 do vlastníctva obce K. N.. Sám starosta Obce K. nad N. N. U. potvrdil, že sporný pozemok užívali rodičia žalobkyne, a potom ho užívala žalobkyňa. Obec K. nad N. sporný pozemok nikdy neužívala a tento nie je vo vlastníctvo obce, ktorá tento pozemok nepovažuje za miestnu komunikáciu a nezabezpečuje jeho údržbu. Podľa žalobkyne relevantným je aj to, že bola ako vlastníčka spornej nehnuteľnosti evidovaná od roku 1997 do roku 2008, kedy bola zapísaná do vlastníctva žalovaného v 1. rade na základe osvedčenia o vydržaní, a to bez jej vedomia a súhlasu. Takýmto spôsobom podľa nej došlo k zápisu vlastníckeho práva žalovaného v 1. rade v rozpore so zákonom. Za podstatnú považuje aj tú skutočnosť, že v prípade potvrdenia rozhodnutia stratila by akýkoľvek prístup k rodinnému domu, keďže iný prístup okrem sporného pozemku nemá. Podľa žalobkyne sa súd prvej inštancie nedostatočne zaoberal aj otázkou dobromyseľnosti právnych predchodcov žalobkyne. Skutočnosť, že túto cestu ako prístupovú komunikáciu niekedy užívali viacerí vlastníci neznamena, že ju nemohli vlastníť len právni predchodcovia žalovaných. Čo sa týka zámeny pozemkov medzi právnymi predchodcami žalobkyne a žalovaných, tieto prebehli ešte s predchodcom, starým otcom žalovaného v 1. rade a otca žalobkyne. Zámena bola prevedená ešte počas nehnuteľností vedených v registri mpč. Bez ohľadu na uvedené je však nutné vziať do úvahy aj skutočnosť, že v tomto prípade mohlo dôjsť zo strany právnych predchodcov žalobkyne k nadobudnutiu vlastníckeho práva aj spracovaním vecí. Predmetný pozemok, resp. breh bol neobhospodarován, zanedbaný, zarastený burinou a divo rastúcimi kríkmi a stromami. Právni predchodcovia žalobkyne tento vyčistili, vykopali korene stromov, odstránili z neho veľké množstvo kamenia, v dôsledku jeho svahovitosti tento prekopali, odvodnili, navozili zeminu, vyrovnali a následne na ňom postavili cestu, vlastnou prácou dosiahli zásadnú technickú, ale aj právnu zmenu pozemku, čím sa jeho hodnota oproti pôvodnému stavu zvýšila, teda vykonaním rozsiahlych úprav na spornom pozemku nadobudli vlastnícke právo k spornej parcele titulom spracovania právni predchodcovia žalobkyne. Úpravy sú takého rozsahu, že nebolo by ani vo verejnom záujme takto upravený pozemok navracieť do pôvodného stavu. Pokiaľ súd dospel k iným záverom, vec nesprávne právne posúdil keď § 126 ods. 1 zákona č. 141/1950 Zb. neaplikoval.

3. Taktiež nebol podľa žalobkyne dôvod na zrušenie predbežného opatrenia, žiadala preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo aby rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie keďže splnila všetky zákonné podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti vydržaním.

4. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že s ním nesúhlasí, je toho názoru, že odvolanie je podané len účelovo, v záujme naďalej predlžovať spor, ktorý trvá už od roku 2008. Žaloba bola podaná v roku 2008 ako žaloba o určenie hraníc medzi pozemkami a až po cca 9 úpravách petitu žaloby sa zmenila na žalobu o určenie vlastníckeho práva, t.j. až po pripúšťaní zmien žaloby, avšak bez predloženia relevantných dôkazov sa žalobkyňa domáha určenia vlastníckeho práva k pozemku, ktorý jej nikdy nepatril a nepatril ani jej právnym predchodcom. Pokiaľ žalobkyňa mala za to, že sporný pozemok vydržala, nepreukázala, že pre takýto názor má dôkaz. Nikdy v konaní neuviedla, kedy sa mala ujať držby sporného pozemku, sama nie je dobromyseľnou, uznáva, že spory medzi sporovými stranami existujú od roku 1995, 1997, teda od roku, kedy sa ona mala stať vlastníčkou spornej parcely. Nie je preto možné hovoriť o dobromyseľnosti žalobkyne. Jej právny predchodca nikdy nebol vlastníkom spornej parcely, nemohol jej darovať nič, čo nevladnil, pretože nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má. K tvrdeniu, že žalobkyňa mala byť dobromyseľnou prakticky počas celého konania nepredložila žiadny dôkaz. Nechápe, ako môže žalobkyňa o sebe tvrdiť, že je dobromyseľnou, keď už sama v žalobe uviedla, že spory trvajú od roku 1995. Takéto tvrdenie je uvedené nielen v tejto žalobe, ale aj v žalobe, ktorej konanie je vedené pred Okresným súdom Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2C/7/2009 o zriadenie vecného bremena k spornému pozemku a je prerušené. Žalobkyňa sa v odvolaní snaží vyvolať dojem, že mala nehnuteľnosť darovaná, že získala vlastníctvo vydržaním, čo však nie je pravda. Žalobkyňa v odvolaní poukazuje na zákonné ustanovenia, na rôzne judikáty, ale nerieši hlavný problém - otázku dedičstva, otázku držby právneho predchodcu. Poukazuje na „údajnú“ zlu výmeru pozemkov, tento problém má riešiť s katastrom a nie so žalovanými. Súd na mieste samom zistil v roku 2001, že pozemky má oplotené, ploty si urobila sama a teraz spochybňuje výmeru pozemkov. Nie je pravdou, že stratila akýkoľvek prístup k rodinnému domu, stále využíva na prechod k rodinnému domu sporný pozemok, nikto jej v prechode

nebráni. Má na súde žalobu o zriadenie vecného bremena, za svoju nečinnosť obviňuje každého, len nie seba. Pokiaľ namieta, že súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal otázkou dobromyseľnosti právnych predchodcov žalobkyne, vzniká otázka aké dôkazy žalobkyňa predložila v tomto smere, či sa vôbec v tomto smere vyjadrila. Odpoveď je, že nie, nikdy nepredložila dôkaz, že jej právny predchodca mal získať sporný pozemok do vlastníctva a ak áno, na základe čoho. Nevedela uviesť, k akej výmene malo dôjsť medzi právnymi predchodcami, nie je podstatné, či bola výmena ešte s dedom žalovaných alebo s ich otcom, podstatné je preukázať, že k výmene došlo, že sporný pozemok mal byť získaný do vlastníctva právneho predchodcu žalobkyne, že on získal vlastníctvo vydržaním, a keďže sporná parcela nebola darom, že patrí do dedičstva po ňom. Žalobkyňa dôkazné bremeno neunesla, rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne.

5. Žalovaná v 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedla, že žalobkyňa sa snaží získať do výlučného vlastníctva pozemok, ktorý stále využívajú a o ktorý sa riadne stará žalovaný v 1. rade. Žalobkyni viackrát navrhovali pozemok do podielového spoluvlastníctva, s čím nesúhlasila, v súčasnosti má prístup k rodinnému domu cez obecný pozemok, ale pre nezhody žalobkyne s ďalším susedom (C.) jej otec dovolil použiť svoju záhradu na prístup k rodinnému domu. Poukázala taktiež na skutočnosť, že ešte pred zmenou petitu žaloby na určenie vlastníctva spornej parcely žalobkyňa podala žalobu v konaní 2C/7/2009 na právo prechodu cez spornú parcelu, čím uznala ich vlastníctvo. Viackrát žalobkyňa uviedla, že spory trvajú minimálne od roku 1994 až 1995, kedy si osvedčila aj ich viaceré pozemky, ktoré má riadne zapísané na liste vlastníctva, následne od týchto sporov sa snaží obhájiť dobromyseľnosť držby ďalších pozemkov. Nie je pravdou, že do pozemku investovala, sporná časť nie je vybetónovaná ako uvádza, ide o úmyselné zavádzanie súdu. Ako dedičia sú neustále napádaní, že jej zobrali pozemok, pravdou je fakt, že žalobkyňa po celoživotných sporoch so susedom C. sa dohodla a rozdelili si aj ich pozemky, ktoré osvedčila následne žalobkyňa a vykonštruovala s nimi ďalší spor. Odvolanie považuje za zbytočné zavádzanie súdu, navrhla preto odvolanie žalobkyne zamietnuť a priznať im trovy konania v plnej výške.

6. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniam žalovaných k jej odvolaniu uviedla, resp. zopakovala svoje tvrdenia tvrdené v odvolaní vo vzťahu k dobromyseľnosti vstupu do oprávnenej držby celého majetku s príslušenstvom. Pri posudzovaní oprávnenosti držby je nutné vziať do úvahy aj skutočnosť, že v prípade, že užívala nehnuteľnosti v tom rozsahu, v ktorom ho prevzala od svojich právnych predchodcov, bola uistená, že prístupová cesta je ich a darujú ju spolu s domom. Tieto, ako aj ostatné skutočnosti, ktoré uviedla v odvolaní vzbudili u nej objektívne dobrú vieru, že vlastnícky jej sporná nehnuteľnosť patrí. Zopakovala taktiež svoje tvrdenia o nadobudnutí vlastníckeho práva spracovaním veci podľa § 126 ods. 1 zákona č. 141/1950 Zb. Pokiaľ žalovaná v 2. rade uviedla, že cesta, ktorá je na pozemku nie je vybudovaná, tak aj zo znaleckého posudku je zrejmé, že sporná časť vybetónovaná je. Dodala, že je potrebné pozornosť súdu upriamiť na okolnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, za ktorých došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti zo strany žalovaných, ktorí aj napriek zápisu v katastri nehnuteľností nie sú podľa jej názoru vlastníckymi spornej nehnuteľnosti. Do osvedčenia o vydržaní N31/2008, NZ 6872/2008 neboli vlastníckymi ani jedného centimetra na týchto parcelách, ktoré dnes vlastní. K osvedčeniu o vydržaní predložili iba geometrický plán, bez toho, aby predložili súhlas dotknutých vlastníkov alebo spoluvlastníkov, ktorým z vlastníctva ubrali a medzi nimi je aj žalobkyňa.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to proti výroku III. o trovách konania podali odvolanie obaja žalovaní.

Žalovaný v 1. rade poukázal na to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o nároku na náhradu trov konania je nespravodlivé, žalobkyňa pôvodne podala v roku 2008 žalobu o určenie hraníc medzi pozemkami. Konanie o takto podanej žalobe prebiehalo tak, že súd vykonal 7 pojednávaní, pričom sa vôbec neriešila otázka sporných hraníc. V roku 2011 bola vykonaná obhliadka na mieste samom a súd zistil, že hranice pozemkov sú vytýčené a určené, napriek tomu pokračoval v konaní. Neskôr súbežne s riešením hraníc začal sa súd zaoberať otázkou riešenia vlastníckeho práva k spornej parcele. V rámci dokazovania súd pripustil zmenu žaloby 9 krát. Žalobkyňa v konaní realizovala čiastkové späťvzatia návrhu týkajúce sa určenia hraníc a tiež niekoľkokrát upravovala petit týkajúci sa určenia vlastníckeho práva k spornej parcele. On sám už v roku 2009 navrhoval ukončenie sporu s tým, že navrhoval rozdelenie vlastníctva na spoluvlastníctvo v pomere 50:50, čo však žalobkyňa odmietla. Taktiež na pojednávaní 2.3.2017 navrhoval takúto alternatívu riešenia a opäť bola odmietnutá. Súdom odôvodnenie nepriznania trov opiera o znalecký posudok, z ktorého má vyplývať, že sporná parcela bola vytvorená z neknižovaného pozemku. Avšak aj neknižovaný pozemok mohol byť vo vlastníctve

súkromných osôb. K vydaniu osvedčenia k pozemku, ktorý rodina J.h užívala minimálne 100 rokov, sa vyjadrila obec a aj Slovenský pozemkový fond, nemali námietky voči nadobudnutiu vlastníctva k spornej parcele právnymi predchodcami žalovaných a nemala výhrady k nadobudnutiu spoluvlastníctva ani spoluvlastníčka rodinného domu, ktorý sa v tom období tiež riešil. Takže opierať odôvodnenie nepriznania trov žalovanému tým, že sa jedná o neknihovaný pozemok a túto skutočnosť zohľadniť ako dôvod hodný osobitného zreteľa, považuje zo strany súdu za nesprávny názor, ktorý viedol v vydaní arbitrárneho rozhodnutia. Súd pri rozhodovaní o trovách vôbec nevzal do úvahy, že konanie trvalo nekonečne dlho aj z dôvodu, že žalobkyňa zrejme zámerne podala žalobu o určenie hraníc medzi pozemkami, a táto žaloba sa vôbec neprejednávala. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v bode II. výroku zmenil tak, že žalovanému v 1. rade prizná trovy konania v rozsahu 100 %, taktiež žiadal priznať trovy odvolacieho konania.

8. Voči rozsudku súdu prvej inštancie, výroku III. o nepriznaní nároku na náhradu trov konania podala odvolanie aj žalovaná v 2. rade. Podľa žalovanej v 2. rade súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie v tejto časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobkyňa vyvolaním súdneho sporu spôsobila rodičom traumy, zhoršenie zdravotného stavu, domáhala sa určenia hraníc medzi pozemkami, pričom už od samého začiatku namietala, že žaloba je zmätočná a neopodstatnená. 9-krát menila petit žaloby, súd zavádzala stále protichodnými tvrdeniami, najskôr, že bola zámena parciel a v roku 2017 tvrdením, že žiadna zámena parciel nebola. Rodičia sa už nemohli brániť, nakoľko obidvaja v priebehu konania zomreli. Podľa žalovanej v 2. rade súd v odôvodnení o nepriznaní trov konania nesprávne konštatuje, že predmet sporu je z neknihovaného majetku. Takéto rozhodnutie nebolo vydané, v katastri nie je taká evidencia dokazujúca túto skutočnosť, teda platí stav, aký je aktuálne vedený na Okresnom úrade Správe katastra v Starej Ľubovni. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v bode III. výroku zmenil tak, že prizná žalovaným trovy konania vo výške 100 %.

9. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniam žalovaného v 1. rade a žalovanej v 2. rade uviedla, že tieto odvolania neobsahujú odvolacie dôvody v zmysle Civilného sporového poriadku tak, aby boli identifikovateľné a nebolo možné zameniť ich s inými. Podľa nej nie je pravdivá tá skutočnosť, že k zmene žaloby dochádzalo 9-krát. Je síce pravdou, že k zmenám žaloby dochádzalo, avšak nie v takom rozsahu, ako to žalovaní opisujú, pričom viaceré z nich nemali charakter zmeny žaloby ako takej, išlo len o opravu chyby v písaní, resp. úpravu žalobného návrhu podľa aktuálne vyhotoveného geometrického plánu, teda skôr o spresnenie žalobného návrhu, ktoré malo skôr technický charakter. Žalobkyňa sa na základe podanej žaloby domáhala usporiadania vlastníckych vzťahov keďže na základe osvedčenia o vydržaní boli žalovaní zapísaní ako vlastníci spornej nehnuteľnosti a žalovaný v 1. rade začal narúšať pokojný stav, začal brániť žalobkyni a jej rodine v prístupe k rodinnému domu. Konanie žalovaného vyústilo do situácie, kedy žalobkyňa, ktorá opatruje svoju matku a v minulosti aj svokru, ktorým stav nekonečných zatváraní v dome a nevychádzaní z domu zhoršil zdravotný stav, musela stav riešiť a zo svojho rodinného domu sa vysťahovať. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaným nesvedčí vlastnícke právo k spornej parcele keďže nepreukázali splnenie predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním. Iné rozhodnutie by bola neprimeranou tvrdosťou voči žalobkyni, ktorá by aj napriek všetkým ťažkostiam bol povinná nahradiť trovy konania. Zjavne by to bolo v rozpore s dobrými mravmi. Navrhla preto, by odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. ako vecne správny potvrdil.

10. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení v vyjadrení žalobkyne k jeho odvolaniu uviedol, že z odvolania je jednoznačne možné zistiť, komu je určené, akej veci sa týka, v čom žalovaný vidí nesprávnosť rozhodnutia. Pokiaľ žalobkyňa popiera, že k zmene žaloby nedochádzalo cca 9-krát, ale malo sa jednať o opravu písárskych chýb, tak klame. Žaloba bola podaná ako žaloba o určenie hraníc, podaná bola dňa 31.7.2008. Podľa neho mala žalobkyňa pri podaní žaloby zväžiť, o čo sa vlastne chce súdiť a nie zbytočne rôznymi doplnovaniami a úpravami naťahovať súdny spor. Pôvodná žaloba jej konaním bola zmenená zo žaloby o určenie hraníc medzi pozemkami na určovaciu žalobu, ktorej zámerom je získanie vlastníckeho práva k spornému pozemku. Nezakladá sa na pravde to, že by žalovaný v 1. rade narúšal pokojný stav a bránil žalobkyni v prístupe k rodinnému domu, tieto tvrdenia žalobkyňa nepreukázala. Zo spisu naopak vyplýva, že to bol to žalovaný v 1. rade, ktorý opakovane navrhoval žalobkyni mimosúdne vyporiadanie a žalobkyňa toto opakovane odmietala. V takomto prípade nemožno za žiadnych okolností považovať za správne a spravodlivé uplatnenie § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania.

11. Žalovaná v 2. rade vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne k jej odvolaniu uviedla, že právny predchodca žalobkyne rešpektoval ich vlastníctvo, aj žalobkyňa tým, že podala žalobu o právo prechodu cez uvedenú parcelu. Nie je nutné, aby žalobkyňa uvedenú parcelu získala do výlučného vlastníctva a aby tak vytvárala ďalšie spory. Žalobkyni bolo navrhované, aby cesta bola v podielovom spoluvlastníctve, alebo zriadenie vecného bremena, čo odmietla. Má možnosť dostať sa k svojmu domu po obecnej ceste a túto spornú parcelu vôbec nemusí užívať, nakoľko dôvody, pre ktoré užívala spornú parcelu už pominuli. Ide o sústavné zavádzanie zo strany žalobkyne.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), po zistení včasnosti podaných odvolaní oprávnenými osobami (§ 362 ods. 1, § 359 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, súc viazaný odvolacími dôvodmi uplatnenými v zákonnej odvolacej lehote. Odvolania prejednal bez nariadenia pojednávania vzhľadom na to, že nariadenie pojednávania v predmetnej veci si nevyžadovala potreba zopakovania či doplnenia dokazovania, ani dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli, ako aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 6.2.2019 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že odvolanie žalobkyne bolo nedôvodným a odvolania žalovaných dôvodnými boli.

13. Odvolacia argumentácia oboch strán sporu bola konštruovaná na tvrdení o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie, u žalobkyne aj na tvrdení o nesprávnom zistení skutkového stavu veci, nesprávnom procesnom postupe súdu, dôsledkom ktorého má byť nesplnenie podmienok pre vydanie rozhodnutia a vada, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

14. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nemu vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke, ktoré však v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov alebo vyjadrení strán nevyplývajú, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo, opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

16. Porušením práva na spravodlivé súdne konanie z dôvodu nesprávneho procesného postupu súdu je porušenie procesných pravidiel stanovených procesným predpisom, ktoré stranu sporu ukrátili v možnosti uplatňovať jednotlivé procesné práva a vykonávať procesné úkony, ktoré by boli spôsobilé privediť pre danú stranu sporu priaznivejšie rozhodnutie vo veci samej.

17. Oboznámením sa s obsahom spisu, odôvodením napadnutého rozsudku, zisteným skutkovým stavom, právnym posúdením uplatneného nároku súdom prvej inštancie a jeho procesným postupom v konaní, odvolací súd konštatuje, s výnimkou rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania strán sporu, postačujúco z vykonaného dokazovania zistený skutkový stav, ako aj správne právne posúdenie, vystihujúce podstatu súdnej veci. Z odôvodnenia rozsudku je zrejмый vzťah medzi skutkovými zisteniami, úvahami pri hodnotení dôkazov a právnym záverom, rešpektujúcim právny názor odvolacieho súdu uvedený v jeho zrušujúcom uznesení, rozhodnutie je preskúmateľné a presvedčivé. Odvolací súd sa preto, v výnimkou rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdom prvej inštancie vo vzťahu k záveru, ku ktorému dospel, a k odvolacím námietkam žalobkyne preto len dodáva:

18. Žalobkyňa sa žalobou, súdu podanou 31.7.2008 v znení zmeny pripustenej súdom, domáhala určenia, že je vlastníčkou parcely KN-C XXX/X . o výmere 55m², vytvorenej z parcely KN-C XXX/X zapísanej na LV č. XXX geometrickým plánom č. XX/XXXX, nakoľko predmetnú parcelu na základe darovacej zmluvy z 5.6.1995 mala v oprávnenej držbe, keďže rodičia jej darovali celý svoj majetok s príslušenstvom, aj s prístupom do obydľia. Predmetom darovania bola aj parcela mpč. XXX, pričom až znaleckým posudkom bolo zistené, že parcela určenia vlastníctva, ktorej sa domáha, bola len sčasti vytvorená v mpč. XXX, vo zvyšku z neknihovaného majetku, ktorý mal prejsť do vlastníctva V. K. nad N..

19. Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

20. Vydržanie je originálny spôsob nadobudnutia vlastníctva za predpokladu splnenia dvoch zložiek, zákonných podmienok, ktorými sú oprávnenosť a uplynutie doby.

Držba je oprávnenou vtedy, ak je držiteľ v dobrej viere presvedčený, že mu vec patrí, k čomu však nepostačuje samotné tvrdenie držiteľa, toto tvrdenie musí byť podložené aj konkrétnymi okolnosťami. Dobrá viera sa neprezumuje, musí byť tvrdená a preukázaná, a to po celú vydržaciú dobu.

21. Žalobkyňa uzavrela s rodičmi darovaciu zmluvu, t.j. zmluvu, z ktorej vyvodzovala základný predpoklad pre určenie svojho vlastníckeho práva dňa 5.6.1995. V žalobe uviedla, že spory so žalovanými vo vzťahu k predmetu konania sú od roku 1997, že sú 12 rokov. Z uvedeného je tak zrejmé, že pokiaľ žalobkyňa oprávnenosť držby vymedzila od darovacej zmluvy z 5.6.1995 a ak uviedla, že už v roku 1997 boli so žalovanými spory, je zrejmé nesplnenie podmienky preukázania jej dobrej viery po celú vydržaciú dobu.

22. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní namietala, že sa súd prvej inštancie nedostatočne zaoberal otázkou dobromyseľnosti právnych predchodcov žalobkyne argumentujúc tým, že pokiaľ prístupovú cestu (predmet sporu) niekedy užívali viacerí vlastníci, neznamená to, že ju „nemohli vlastníť len právni predchodcovia žalovaných“ (zrejme žalobkyňa mienia „mohli“ - pozn. odv. súdu), že v minulosti prebehli zámeny pozemkov medzi právny predchodcami strán sporu, a že do úvahy mohlo dôjsť zo strany právnych predchodcov žalobkyne k nadobudnutiu vlastníctva aj spracovaním veci, je potrebné uviesť, že žalobkyňa, na ktorej bolo nielen bremeno tvrdenia, ale predovšetkým bremeno dôkazné, žiadnu skutočnosť z takto kumulovanej argumentácie nepreukázala.

23. Z dôkazov vykonaných v priebehu celého konania vyplýva, že otec žalobkyne v roku 1955, pred výstavbou rodinného domu, po tom, ako sa to malo dohodnúť s ostatnými osobami, ktoré v lokalite, kde chceli postaviť rodinné domy, si tzv. nakopal cestu. Išlo pritom o pozemok, na ktorom bol v tom čase potok. Uvedené potvrdila matka žalobkyne, bývalý starosta obce pred súdom uviedol, že každý si tam „nakopal“ cestu, podľa neho pozemok by nemal byť súkromný, mal by slúžiť občanom obce tak, ako slúžil, teda ako prístupová cesta (č.l. 232 pôvodného spisu 5C/180/2008). Tento svedok taktiež uviedol, že má vedomosť o tom, že už v minulosti tam boli drevené stavby postavené buď na urbárskych alebo neknihovaných pozemkoch. Znaleckým posudkom bolo pritom zistené, že sporná parcela C-KN č. XXX/X je vytvorená z neknihovaného pozemku a len z nepatrnej časti z parcely mpč. XXX, vlastníkom ktorej bol otec žalobkyne. Úvaha žalobkyne o tom, že v danom prípade, keďže pozemok, resp. breh bol neobhospodarovaný, zanedbaný, mohlo tým, že ho právni predchodcovia žalobkyne odvodnili, vyrovnali, dôjsť k nadobudnutiu vlastníctva spracovaním veci, nemá relevanciu. Odhliadnuc od toho, že pri tvrdení, že sporný pozemok mal nadobudnúť do vlastníctva právny predchodca žalobkyne, by musela žalobkyňa vzhľadom na právnu úpravu vychádzajúcu z ingerencie štátu pri nadobudnutí dedičstva žalovať, že pozemok patrí do dedičstva po jej právnom predchodcovi, je potrebné uviesť, že v čase tzv. „nakopania“ cesty platil tzv. Stredný Občiansky zákonník, zákon č. 141/1950 Zb., ktorý v § 126 ods. 1 upravoval nadobudnutie vlastníctva spracovaním, a to vo vzťahu k výrobku, za podmienky, ak uvedenie veci do predošlého stavu nie je dobre možné, najmä, ak tomu bráni povaha výrobku alebo všeobecný záujem.

24. Odvolacia argumentácia žalobkyne o zámenách pozemkov, ktoré mali byť realizované medzi právny predchodcami strán sporu bola nekonkrétna, z dôkazov realizovaných v priebehu celého konania ani nevyplýva, ktoré konkrétne pozemky mali byť zamieňané, odhliadnuc od toho, že relevantnou zmysle zmien vo vlastníckych vzťahoch môže byť len zámena pozemkov medzi vlastníkmi, pôvodne žalovaný S. starší sa vo výsluchu k výmene pozemkov medzi ním a otcom žalobkyne nevyjadril.

25. Námietka žalobkyne o tom, že súd prvej inštancie neuviedol predbežné právne posúdenie je v priamom rozpore s obsahom zápisnice o pojednávaní dňa 9.1.2018 (č.l. 654), kde je výslovne

zaznamenaná realizácia tohto postupu súdu. Zo spisu taktiež nevyplýva pochybenie v procese vykonávania dokazovania alebo iné procesné pochybenia, pokiaľ žalobkyňa za také má to, že súd sa mal na poslednom pojednávaní 9.1.2018 zaoberať jej podaním zo 4.12.2017, aj keď bolo založené v inom spise, žiada sa uviesť, že právna zástupkyňa uviedla (č.l. 656 spisu), že písomnosť zo 4.12.2017 je jej záverečnou rečou, v priebehu konania (č.l. 653 spisu) taktiež uviedla, že žalobkyňa nemá návrhy na doplnenie dokazovania.

26. Zrušenie nariadenia predbežného opatrenia č.k. 5C/180/2008-183 z 19.11.2009 v spojení s opravným uznesením č.k. 5C/180/2008-258 z 15.6.2010, voči ktorému sa žalobkyňa taktiež odvolala, je procesným postupom upraveným v § 335 ods. 1 CSP, súd prvej inštancie žalobu zamietol, o zrušení preto rozhodol v súlade s procesnou úpravou, odvolanie žalobkyne aj voči výroku II. bolo nedôvodné.

27. Žalovaní odvolaním namietli výrok III., ktorým im súd prvej inštancie nepriznal nárok na náhradu trov konania z dôvodu podľa § 257 CSP, ktorý má podľa súdu prvej inštancie spočívať v tom, že sporný pozemok pozostáva z neknihovaného majetku, mal preto v zmysle § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. prejsť jeho účinnosťou, t.j. od 1.9.1995, do vlastníctva Obce K. nad N..

28. Rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania je súčasťou konania pred súdom ako celku, ovládané je zásadou úspechu vo veci, ustanovenie § 257 CSP, podľa ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, predstavuje odchýlku od tejto zásady. Znamená to, že nemusí úspešnej strane sporu priznať nárok na náhradu trov konania. Použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na tú stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Práve pre tento dôvod musí aplikácia daného zákonného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní nároku na náhradu trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, ktorými sú dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje, výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes už ustálenú (Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 17/2009, 5Cdo 67/2010, 3MCdo 46/2012, Ústavný súd Slovenskej republiky IV. ÚS 226/2011), v zmysle ktorej nemožno ustanovenie § 257 CSP (predtým § 150 OSP) považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú úvahu pre možnosť jeho aplikácie (v zmysle svojvôle). Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy, ktorá nepriznanie nároku na náhradu trov úspešnej strane sporu pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania. Túto normu, § 257 CSP, preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania, alebo k určitej procesnej situácii, tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (nálezy Ústavného súdu Českej republiky III. ÚS 292/07, I. ÚS 303/2012), ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (Ústavný súd Českej republiky III. ÚS 727/2000). Ustanovenie § 257 CSP neslúži ani na zmierňovanie alebo vyvažovanie majetkových rozdielov medzi stranami. Použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná, alebo že zárobková, majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre stranu sporu pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok.

29. Súd prvej inštancie za dôvod osobitného zreteľa mal to, že ani na strane žalovaných neboli splnené podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, predmet sporu, keďže pozostáva z neknihovaného majetku v intraviláne, mal prejsť do vlastníctva Obce K. nad N.. Odvolací súd má za to, že uvedený argument nie je argumentom aplikovateľným pre danú spornú vec, a to vo vzťahu k okolnostiam, ktoré viedli k vzniku sporu a jeho priebehu. Účelom konania nebolo posudzovať okolnosti, za akých nadobudli vlastnícke právo žalovaní, resp. ich právni predchodcovia, ale vyhodnotiť relevantnosť tvrdení žalobkyne, ktoré po viacnásobnej požiadavke na zmenu petitu smerovali k požiadavke na určenie toho, že vlastníčkou nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom sporu je práve ona. Jej žalobe, smerujúcej voči žalovaným, vyhovenej nebolo, nebol tak ani dôvod pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. Odvolací súd preto podľa § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o nároku na náhradu trov konania zmenil tak, že podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade voči žalobkyňi

nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov bude podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

30. Z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, okrem výroku III. podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil; výrok IV. o trovách štátu je súvisiacim výrokom vo vzťahu k zamietavému výroku I. a odzrkadľuje výsledok, ku ktorému sa v konaní dospelo. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaní boli v odvolacom konaní plne úspešní, priznal im preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni v plnom rozsahu s tým, že o výške trov odvolacieho konania bude podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.